

Belgische vleesveesector krimpt

Cijfers zeggen veel, maar niet alles. Ze geven vooral een feitelijke weergave van de situatie. Dat geldt ook voor de vleesveesector, een sector die krimpt. Cijfers van statistiebureau Statbel bevestigen dit. Het aantal zoogkoeien, de rundvleesproductie, de economische waarde, alles daalt in België.

TEKST WIM VEULEMANS

De vleesveesector in België zit in een dalende lijn. In 2017 werden in Wallonië 2,9 procent minder witblauwe kalveren geregistreerd. Een jaar eerder was die daling ook al 1,3 procent. Ook het aantal inseminaties met zuiver Belgisch witblauw daalt. Soortgelijke cijfers zijn te noteren voor

de andere kant van de taalgrens in Vlaanderen. Bij Statbel, het Belgische statistiebureau, volgt men de situatie van de landbouw en de Belgische veehouderij op de voet. Frequent publiceert het bureau verschillende cijfers over de veehouderij in België. Een aantal cijfers hebben we samengevat in een overzicht.

Meer cijfers?
statbel.fgov.be/nl/themas/landbouw-visserij

Aantal zoogkoeien in Vlaanderen daalt sterk

In België waren in mei 2018 een kleine 2,5 miljoen runderen geregistreerd, een lichte daling tegenover 2017. Het aantal runderen is het hoogst in Vlaanderen, maar dat aantal

daalt, in Wallonië is er een kleine stijging te merken. Daartegenover is een duidelijke daling van het aantal zoogkoeien te zien, 13.000 stuks in een jaar tijd. De grootste da-

ling is te merken in Vlaanderen (−4,8%). Het aantal stieren tussen 1 en 2 jaar – meestal stieren in afmest – daalde sterk in Vlaanderen (−3,6%). In Wallonië steeg dit aantal licht.

Tabel 1 – Aantal runderen in België in 2017 en 2018 (landbouwgegevens mei 2018, bron: Statbel, gebaseerd op Sanitel)

	aantal dieren in België			aantal dieren Vlaams gewest			aantal dieren Waals gewest		
	2017	2018	evolutie (%)	2017	2018	evolutie (%)	2017	2018	evolutie (%)
aantal runderen	2.454.100	2.449.741	−0,2	1.303.713	1.298.440	−0,4	1.150.387	1.151.301	+0,1
runderen jonger dan 1 jaar	716.706	710.322	−0,9	421.297	421.326	+0,0	295.409	288.996	−2,2
– om als kalveren geslacht te worden	160.608	163.463	+1,8	150.094	153.001	+1,9	10.514	10.462	−0,5
– andere mannelijke runderen	173.389	170.031	−1,9	74.802	73.747	−1,4	98.587	96.284	−2,3
– andere vrouwelijke runderen	382.709	376.828	−1,5	196.401	194.578	−0,9	186.308	182.250	−2,2
runderen van 1 jaar tot minder dan 2 jaar	500.486	492.446	−1,6	263.820	255.773	−3,1	236.666	236.673	+0,0
– mannelijke	122.327	120.209	−1,7	66.138	63.732	−3,6	56.189	56.477	+0,5
– vaarzen voor de vleesproductie	19.466	19.130	−1,7	10.051	9.723	−3,3	9.415	9.407	−0,1
– fokvaarzen	358.693	353.107	−1,6	187.631	182.318	−2,8	171.062	170.789	−0,2
runderen van 2 jaar en ouder	1.236.908	1.246.973	+0,8	618.596	621.341	+0,4	618.312	625.632	+1,2
– mannelijke	33.739	33.360	−1,1	15.865	15.408	−2,9	17.874	17.952	+0,4
– vaarzen voor de vleesproductie	16.592	17.611	+6,1	8.462	8.982	+6,1	8.130	8.629	+6,1
– fokvaarzen	216.204	228.311	+5,6	85.362	88.981	+4,2	130.842	139.330	+6,5
– melkkoeien (reforme inbegrepen)	521.419	532.239	+2,1	322.978	331.021	+2,5	198.441	201.218	+1,4
– zoogkoeien (reforme inbegrepen)	448.954	435.451	−3,0	185.929	176.948	−4,8	263.025	258.503	−1,9

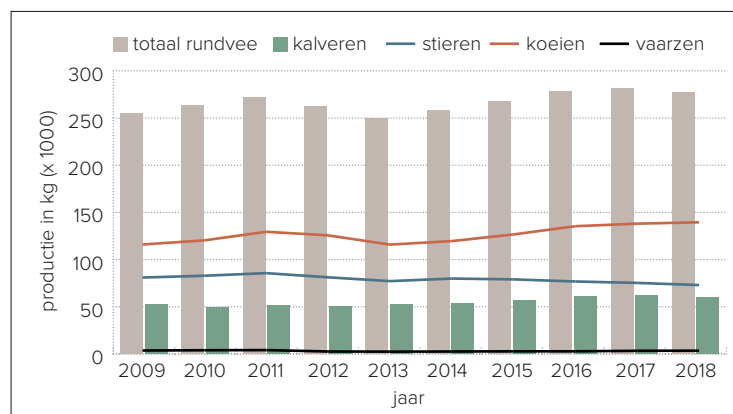

Vier miljoen kilo **rundvlees** minder

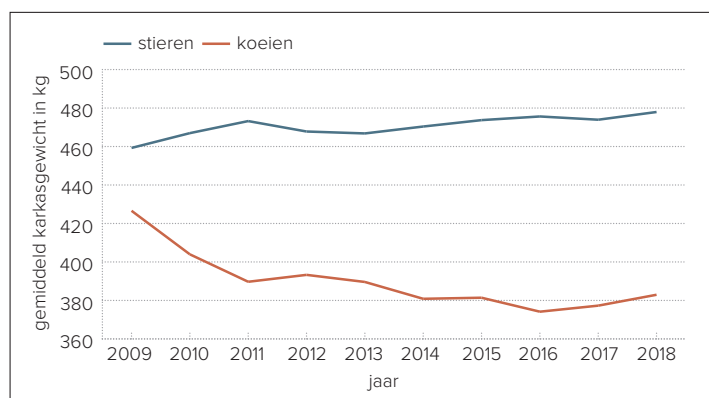
In 2018 werden in België 888.099 runderen geslacht. Dat aantal daalde met 3 procent tegenover 2017 of meer dan 30.000 stuks minder. Dit betekent dat er een einde kwam aan de stijgende trend die sinds 2013 bezig is. De meeste dieren werden vorig jaar geslacht in oktober, dat betrof zo'n 82.500 runderen.

Rundvlees is goed voor een totaal geslacht gewicht van 277,3 miljoen kg, 1,5 procent minder dan in 2017. Qua aandeel aan geslacht gewicht hebben de runderen een inbreng van 15 procent van het totaalgewicht aan geproduceerd vlees. De rest van het totaalgewicht bestaat uit varkens en kippen, die een aandeel van 59 procent en 26 procent hebben.

Koeien vormen in aantal, maar vooral in geslacht gewicht de grootste groep. Hun aantal daalde met 1700 stuks, maar desondanks zorgden ze wel voor een stijging van het totaal geslacht gewicht van 1,4 miljoen kilogram.

Figuur 1 – Rundvleesproductie (geslacht) in België in kilogrammen (bron: Statbel, op basis van FAVV)

Figuur 2 – Gemiddeld karkasgewicht in kilogrammen per dier tussen 2009 en 2018 (bron: Statbel, op basis van FAVV)

Stieren gemiddeld zwaarder, koeien lichter

Statbel heeft geen eigen berekening gemaakt over het gemiddelde geslacht gewicht per diergroep, maar deze berekening is eenvoudig af te leiden uit de cijfers van Statbel.

Het geslacht gewicht van stieren is de voorbije tien jaar met bijna 20 kilogram gestegen. In 2018 bedroeg dat gewicht 477,9 kg, 4 kilogram meer dan in 2017.

Een ander verhaal is te noteren bij de koeien. Daar is het gemiddeld geslacht gewicht in tien jaar tijd met 44 kilogram gedaald. Die daling was het grootst tussen 2009 en 2014 en bleef nadien vrij stabiel, tot licht stijgend. Goed om weten is wel dat het over alle geslachte koeien gaat, dus zowel melk- als vleesvee.

Afzetprijzen rundvee lager dan in 2015

Statbel publiceert de ontwikkeling van de afzetprijs van landbouwproducten in de vorm van een indexcijfer. Dit indexcijfer is gebaseerd op de verkoop van landbouwproducten buiten de landbouwsector. De basis is

vastgelegd op 2015, waarmee alle prijzen zijn vergeleken. Het is vooral de afzetprijs van plantaardige producten die het vaakst boven de 100 ligt, maar ook het sterkst schommelt. De laatste drie jaar ligt de index voor elke

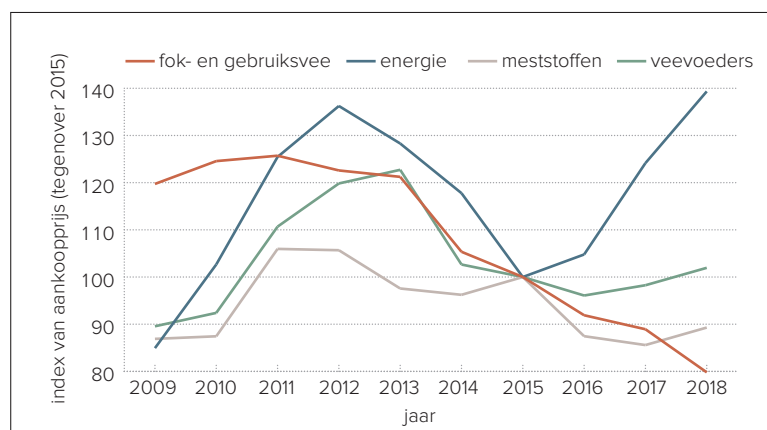
diergroep van runderen onder de 100, wat bekend dat alle prijzen lager zijn dan in 2015. De jaren voor 2015 waren er nog indexen boven de 100 te noteren, de prijs was dus hoger dan in 2015.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
landbouwproducten	103,78	106,45	123,76	123,04	105,20	100,00	104,70	109,52	112,51
plantaardige producten	111,91	95,06	148,66	130,91	71,48	100,00	129,73	104,67	151,23
graangewassen	103,20	129,10	147,31	128,02	105,24	100,00	85,72	91,76	110,93
dieren en dierlijke producten	101,44	109,71	116,62	120,78	114,87	100,00	97,52	110,92	101,41
alle runderen	95,84	102,88	111,06	113,92	109,23	100,00	94,90	95,46	96,14
stieren	97,00	99,65	108,05	116,04	108,74	100,00	95,86	95,06	94,12
vaarzen	86,63	90,54	104,59	109,43	103,13	100,00	94,35	94,40	93,52
koeien	86,13	96,08	113,86	112,27	101,69	100,00	91,41	93,04	98,85
kalveren	106,69	118,08	114,26	113,59	119,49	100,00	97,30	98,91	96,99

Tabel 2– Index van de afzetprijzen van landproducten (basis = 2015, bron: Statbel, op basis van FAVV)

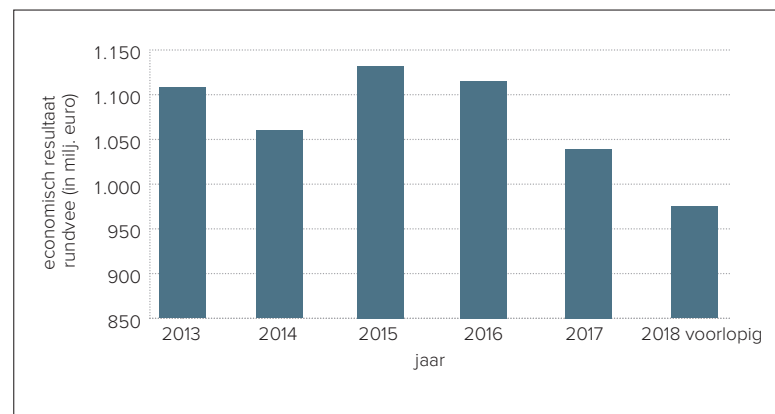
Golfbeweging in aankooprijzen

Statbel maakt ook voor de aankooprijzen van grondstoffen die de landbouw gebruikt een vergelijking over de jaren heen. Alle prijzen worden vergeleken met het referentiejaar 2015. Uit figuur 3 is af te leiden dat de aankooprijzen van fok- en gebruiksvet in tien jaar tijd sterk is gedaald, vooral na een van de betere veeteeltjaren, 2013. Andere aankooprijzen van grondstoffen voor de land- en tuinbouwproducten schommelen veel meer over de jaren heen. Zo kent de prijs van energie sinds drie jaar weer een stijgende lijn, nadat die drie jaar lang een dalende trend kende. Deze golfbeweging is ook te zien voor andere producten als meststoffen en veevoeders. Niet in deze figuur opgenomen, maar de interesten laten al meer dan vijftien jaar een dalende lijn zien.

Figuur 3 – Index van de aankooprijzen van productiemiddelen (basis 2015, bron: Statbel, op basis van FAVV)

Economisch resultaat rundvee –6,2 procent

Figuur 4 – Landbouweconomische rekening rundvee tegen lopende prijzen, waarden tegen basisprijs (in miljoenen euro)

De landbouweconomische rekeningen (LER) geven een overzicht van de economische activiteit van de landbouw. Hierin wordt rekening gehouden met de netto toegevoegde waarde, het netto-overschot van de exploitatie (bv. de opbrengst van de grond, kapitaal) en het nettobedrijfsinkomen. Het geeft zo een beeld van de economische waarde van de landbouwproductie. De weersomstandigheden en een aantal crisissen hebben in 2018 zware impact gehad op de resultaten in de landbouw. De landbouwproductie daalde met 4,4 procent tegenover 2017, maar vooral de kosten – uitgedrukt als intermediair verbruik – stegen met 1,9 procent. Het resultaat was een daling van de netto toegevoegde waarde van landbouw met maar liefst 30,7 procent. De veeteelt kende de gevolgen van de droogte, vooral door een prijsstijging van de productiemiddelen. Het economisch resultaat voor rundvee lag (voorlopige cijfers) in 2018 64 miljoen euro lager dan in 2017, een daling van 6,2 procent.